Hattems Isolatie Plan

Titel	Hattems Isolatie Plan
Opsteller	Gemeente Hattem
Fase	Definitief
Datum	10-10-2023

Inleiding

Doelstelling

De gemeente Hattem gaat woningeigenaren stimuleren om hun woning te isoleren om zo de vraag naar aardgas, en de daarmee gepaarde CO-2 uitstoot, te verminderen. Door het inzetten van de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie (SpUk-LAI) worden de woningeigenaren die moeite hebben hun woning te isoleren hierin ondersteund. In dit plan van aanpak isolatieprogramma wordt weergegeven hoe de gemeente het isoleren van woningen gaat versnellen, welke isolatie acties er worden uitgevoerd en hoe de inwoners hierin worden meegenomen.

Klimaatnotitie en transitievisie warmte

In de klimaatnotitie en transitievisie warmte (TVW) van gemeente Hattem staat omschreven hoe gemeente Hattem de warmtetransitie inzet om in 2050 aardgasvrij te zijn. Energiebesparing en isolatie zijn hierin een belangrijk onderdeel. Als eerste stap richting een aardgasvrije toekomst wordt isoleren genoemd. De isolatie actie die wordt beschreven in dit plan van aanpak isolatieprogramma sluit dan ook aan op de transitievisie warmte. De isolatie actie zal de realisatie van een aardgasvrij Hattem, zoals omschreven in de transitievisie warmte, versnellen.

Focusgebieden

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) vraagt om extra aandacht voor het uitrollen van isolatie acties in de aangewezen focusgebieden in het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid. Deze focusgebieden liggen niet in de gemeente Hattem, er wordt dan ook geen extra aanpak voor gehanteerd.

Samenvatting Hattems Isolatie Plan

Gemeente Hattem wil woningeigenaren verder stimuleren en ondersteunen in het verduurzamen van hun woning. Het isoleren van een woning en de financiering hiervan is niet altijd voor elke woningeigenaar haalbaar. Daarom heeft de rijksoverheid het Nationaal Isolatieprogramma opgesteld. Een van de actielijnen in het Nationaal Isolatieprogramma is dat gemeenten geld via de Specifieke Uitkering Lokale aanpak Isolatie (SpUk-LAI) kunnen aanvragen, dat via een eigen isolatieprogramma ingezet kan worden om slecht geïsoleerde koopwoningen te helpen verduurzamen. Gemeente Hattem wil deze SpUk-LAI gelden aanvragen en middels het onderstaande plan woningeigenaren ondersteunen.

De doelgroep woningeigenaren wordt op basis van de eisen vanuit de SpUk-LAI subsidie geselecteerd. De geselecteerde woningeigenaren ontvangen een brief op de deurmat met daar in de uitnodiging om mee te doen met een collectieve inkoopactie voor isolatiemaatregelen in hun woning. In de brief staat ook precies aangegeven op hoeveel SpUk-LAI subsidie zij recht hebben. Via de unieke code in de brief kunnen de woningeigenaren zich aanmelden.
Na de aanmelding komt er een onafhankelijke adviseurs langs die de woningeigenaar helpt met het van een bespaarplan en adviseert welk isolatiemaatregel het beste bij de woning zal passen. Hier wordt ook duidelijk gemaakt of er nog kosten overblijven na aftrek van de beschikbaar gestelde SpUk-LAI subsidie.
De subsidie wordt in mindering gebracht op de factuur, zodat de woningeigenaar niet het subsidiebedrag eerst zelf dient voor te schieten. Alleen het eventuele restbedrag dat overblijft ná het aftrekken van de subsidie dient betaald te worden door de woningeigenaar. Indien er dus nog een restbedrag op de factuur overblijft, wordt de woningeigenaar geadviseerd en ondersteund met het aanvragen van de ISDE subsidie die beschikbaar gesteld is vanuit de Rijksoverheid. Daarnaast wordt er gekeken naar eventuele andere financieringsmogelijkheden.

De woningeigenaar kan aangeven op basis van het isolatieadvies en kostenoverzicht om mee te doen met de collectieve inkoopactie.. De verdere planning en uitvoering wordt bij de woningeigenaren uithanden genomen. Na de uitvoering van de isolerende maatregelen, ontvangt de woningeigenaar eventueel nog de afgesproken restfactuur.

Gemeente Hattem vindt het belangrijk dat elke woningeigenaar zijn woning van verduurzamen. Met deze collectieve isolatieactie wil gemeente Hattem ook woningeigenaren die buiten de doelgroep van de subsidie SpUk-LAI vallen betrekken. Het is daarom ook mogelijk dat deze woningeigenaren zich aankunnen melden voor een collectieve isolatiemaatregel. Zij hebben alleen geen recht op de subsidie SpUk-LAI, maar kunnen wel profiteren van collectieve inkoopactie en aanspraak maken op de ISDE subsidie vanuit het Rijk. Op deze manier pakken we als gemeente de verduurzaming van alle koopwoningen in Hattem aan.

Isolatieactie SpUk-LAI – Lijn 1

1.1 Doelgroep

Als doelgroep voor de subsidies vanuit de SpUk-LAI worden de criteria aangehouden zoals omschreven door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Dit zijn:

- Koopwoningen of woningen in gemengde vereniging met een energielabel D,E,F,G
- Koopwoningen met een vergelijkbare energetische staat van D,E,F,G waar minimaal twee bouwonderdelen van aangepakt moeten worden:
    - Vloer of bodem
    - De gevel, waaronder spouwmuur
    - Het dak of de zoldervloer
    - De ramen
    - Waarvan minimaal 80% een WOZ-waarde onder het gemiddelde in de gemeente heeft *(€417.000)* of onder WOZ-waarde tot de NHG-grens *(€429.300)*
    - Deels huishoudens met energiearmoede

Voor uitgave van de SpUk-LAI in 2023 en 2024 kan gemeente Hattem hier het criterium 'dat alle deelnemende woningen grondgebonden moeten zijn' aan toevoegen. Dit heeft als reden dat niet-grondgebondewoningen vaak in een VvE zijn ondergebracht en deze doelgroep een andere ondersteuning nodig heeft voor het aanbrengen van isolerende maatregelen. Voor (en met) deze doelgroep kan in de toekomst een apart plan worden opgesteld voor passende ondersteuningen die vanuit de SpUk-LAI van volgende jaren kan worden betaald.

1.2 SpUk-LAI inkoopactie focusgroep

Aanpak
Middels de SpUk-LAI inkoopactie worden woningeigenaren die hierboven in de doelgroep omschreven worden in staat gesteld om op een gemakkelijke manier hun woning (verder) te isoleren. De inkoopactie zal door een derde partij worden uitgevoerd. Deze partij houdt contact met de woningeigenaren, levert onafhankelijke adviseurs, selecteert uitvoerende partijen en regelt de financiële afhandeling. Verdere taken worden beschreven in het hoofdstuk 2.2.

De woningeigenaren die binnen de doelgroep vallen ontvangen een brief waarin zij op de hoogte worden gesteld van de SpUk-LAI inkoopactie. In deze brief staan een verwijzing naar de aanmeldmogelijkheid voor deze inkoopactie. Na aanmelding krijgen de woningeigenaren een onafhankelijke adviseur bij hen thuis op bezoek. Deze adviseur zal samen met de woningeigenaren een bespaarplan opstellen met mogelijke isolatiemaatregelen om energie te besparen. Uit dit bespaarplan komt naar voren welke isolatiemaatregel de meeste energiebesparing oplevert. Ook wordt er duidelijk of de maatregelen geheel of gedeeltelijk vanuit de SpUk-LAI subsidie kunnen worden betaald. Indien gewenst worden de financieringsmogelijkheden besproken voor de isolatie maatregelen die niet, of niet volledig, vanuit de subsidie betaald kunnen worden.

Nadat de woningeigenaar de offerte voor het aanbrengen van de gekozen isolatiemaatregelen heeft ondertekend, worden de werkzaamheden ingepland en uitgevoerd. Na oplevering wordt al op de factuur de toegekende SpUk-LAI in mindering gebracht. Indien de isolatiemaatregel duurder is dan de toegekende SpUk-LAI subsidie ontvangt de woningeigenaar enkel nog een factuur van het resterende bedrag. De SpUk-LAI hoeft op deze manier niet voorgeschoten te worden door de woningeigenaar.

Daarnaast wordt de woningeigenaar nog ondersteund in het aanvragen van de ISDE subsidie over het resterende bedrag.

Isolatiemaatregelen

Binnen de SpUk-LAI inkoopactie kan er gekozen worden voor de volgende isolatiemaatregelen:

- Vloer of bodem
- De gevel, waaronder spouwmuur
- Het dak of de zoldervloer
- De ramen

Echter dient de gemeente ook rekening te houden met de Wet Natuurbescherming. Omdat gemeente Hattem nog geen soortenmanagementplan (SMP) heeft die duidelijkheid geeft over het effect van het aanbrengen van isolatie op dieren, is het advies om geen spouwmuurisolatie aan te bieden en dakisolatie enkel via de binnenkant van de woning. Dit om juridische geschillen in de toekomst voor alle betrokken partijen te voorkomen.
Voor dakisolatie bestaat de mogelijkheid om dit via een “do-it-yourself” (DIY) methode aan te bieden. Deze methode is goedkoper dan het laten isoleren door een bedrijf en kan daarom interessant zijn voor veel woningeigenaren.

Dit betekend dus dat de volgende maatregelen binnen de collectieve inkoopactie aangeboden worden:

- Leveren en aanbrengen van vloerisolatie
- Leveren en aanbrengen van HR++ glas
- Leveren van dakisolatie (via binnenkant woning)
- Leveren van dakisolatie dat geïnstalleerd kan worden middels de DIY methode.

Hoogte subsidiebedrag

Om ervoor te zorgen dat deze subsidie ook toereikend is voor woningeigenaren met een kleine beurs, willen we onderzoeken of er een tweedeling in de hoogte van het subsidiebedrag gemaakt kan worden. Waarbij er extra aandacht is voor de doelgroep met (vergrote kans op) energiearmoede. Daarnaast is het een optie om mensen met een koopwoning met een lagere WOZ-waarde een hogere subsidiebedrag te verlenen. Dit betekend wel dat hieraan een plafond gesteld moet worden, zodat het gemiddelde wel uitblijft komen op €1460,- per woning. Zie hiervoor hoofdstuk 4.2 waarborging gemiddelde. Het maximale subsidieplafond voor het hele programma blijft; €305.140,-.

2. Uitvoering

De uitvoering van de isolatieacties wordt opgepakt door de gemeente Hattem in samenwerking met door de gemeente te selecteren derde partijen en met de regio Noord-Veluwe.

2.1 Gemeentelijke taken

De gemeentelijke taken voor de inkoopacties worden opgepakt door ambtenaren in dienst van de gemeente. Indien dit qua interne capaciteit niet mogelijk is, is het advies dit uit te laten voeren door ondersteuning op detacheringsbasis.

Onder de gemeentelijke taken vallen onder andere:

- Opzetten van de inkoopacties
- Opstellen subsidieregelingen
- Benaderen doelgroep per brief
- Zorgen voor bestuurlijke betrokkenheid en goedkeuring
- Contact met-, en monitoring van- de derde partij die de inkoopacties zal uitvoeren
- Verzorgen inhoud communicatie richting inwoners
- Verzorgen halfjaarlijkse voortgangsrapportages
- Verzorgen SiSa-verantwoording

2.2 Derde partijen

Voor de uitvoering van de inkoopacties gaat gemeente Hattem een derde partij selecteren. Het voordeel om de uitvoering van de inkoopacties door een derde partij te laten uitvoeren is dat zij sneller en goedkoper de acties kunnen opzetten en uitvoeren dan de gemeente dit zelf kan realiseren. De derde partij wordt gevraagd om onder andere de volgende taken op te pakken:

- Organiseren webinar/informatie avond
- Inplannen huisbezoeken door onafhankelijke adviseurs
- Opmaken bespaarplannen of offertes
- Selecteren uitvoerende partijen
- Ontzorgen woningeigenaren rondom uitvoering
- Afhandelen financiële verrekening rondom subsidies en eigen bijdragen
- Ondersteunen woningeigenaren met ISDE aanvraag
- Aanleveren monitoringstool aan gemeente voor verantwoording

2.3 Regio Noord-Veluwe

De gemeente Hattem is onderdeel van de regio Noord-Veluwe en werkt rondom de SpUk-LAI samen met de andere gemeenten uit deze regio. Elke gemeente maakt eigen plannen die onderling worden gedeeld ter inspiratie. Er wordt gekeken of er voor specifieke doelgroepen zoals VvE’s, monumenten en (voormalige) vakantiewoningen in de toekomst samengewerkt wordt in het aanbieden van ondersteuning voor isolatiewerkzaamheden.

3. Financiering

De verwachting is dat de projectkosten rond de €50.000 liggen. Dit kan op verschillende manieren bekostigd worden;

- Projectkosten zijn een onderdeel van de subsidie. Dit mag gefinancierd worden vanuit de SpUk-LAI. Dit wordt afgetrokken van het gemiddelde subsidiebedrag per huishouden.
- Projectkosten worden gefinancierd vanuit de gemeente. Waarbij de projectkosten deels vanuit de CDOKE gefinancierd kunnen worden .

Hierbij heeft de voorkeur om de projectkosten te financieren vanuit de CDOKE om zo het subsidiebedrag voor woningeigenaren zo hoog mogelijk te houden.

4. Aanvraag SpUk-LAI

4.1 Hoogte subsidie aanvraag

De gemeente Hattem vraagt voor 2023 en 2024 in totaal €305.140,- SpUk-LAI aan, dit is het maximale bedrag dat door Hattem kan worden aangevraagd. Dit bedrag is inclusief de extra beschikbaar gekomen middelen voor 2023. Gemiddeld mag er per woning maximaal €1.460,- subsidie worden besteed. Met de SpUk-LAI gelden voor 2023 en 2024 kan Hattem 209 woningen isoleren. Deze gelden moeten uiterlijk 31-12-2026 zijn besteed. Er kan maximaal twee keer één jaar uitstel worden aangevraagd.

4.2 Waarborging gemiddelde

Zoals besproken in hoofdstuk 1.2 Hoogte subsidiebedrag kan er gekozen worden voor verschillende subsidie bedragen per doelgroep. Indien hier voor gekozen wordt is het belangrijk dat het gemiddelde van €1460,- per woning gewaarborgd blijft. Dit bedrag kan worden gewaarborgd door te werken met verschillende subsidieplafonds. Deze zullen worden vastgesteld als er helder inzicht is in de doelgroep.

De geholpen woningen worden vervolgens bijgehouden in een monitoringsbestand. Om de nog nader te bepalen frequentie wordt getoetst hoe het met het gemiddelde voorstaat. Na de toetsing kunnen plannen worden bijgesteld voor het behouden van het gemiddelde bedrag van €1460,- per woning. Dit kan door middel van een extra brief te sturen of woningeneigenaren persoonlijk te benaderen. Dit kan ook nog op een manier die voor die situatie op dat moment het meest toepasbaar is.

4.3 Woningen die geen subsidie ontvangen binnen de doelgroep

Het maximale beschikbare subsidiebedrag is €305.140,-. Het kan dus zijn dat woningen die wel binnen de doelgroep vallen niet meer in aanmerking komen voor de SpUk-LAI subsidie na het bereiken van het maximale subsidiebedrag. Het is op dit moment nog niet inzichtelijk om hoeveel woningen dit gaat.
Het voornemen van de gemeente is om dan ook de komende jaren SpUk-LAI gelden te blijven aanvragen om zo zoveel mogelijk woningeigenaren te ondersteunen in het isoleren van hun woning.

Isolatieactie SpUk-LAI – Lijn 2

Dit gedeelte is niet relevant voor de aanvraag van de SpUk-LAI subsidie door de gemeente bij het Rijk. Echter is het wel een mooie kans om woningeigenaren die buiten de doelgroep vallen te stimuleren om hun woning te isoleren.

1.1 Doelgroep

Gemeente Hattem wil ook woningeigenaren die buiten de doelgroep voor de SpUk-LAI vallen blijven stimuleren om te verduurzamen en hen te laten profiteren van de collectieve inkoopactie.

Voor woningeigenaren die niet in de doelgroep voor de SpUk-LAI inkoopactie vallen willen we graag de mogelijkheid bieden om mee te doen met een collectieve inkoopactie. Ook woningeigenaren die wel in de doelgroep voor de SpUk-LAI inkoopactie vallen, kunnen meedoen aan de collectieve inkoopactie voor als zij nog aanvullende maatregelen willen treffen.
Hier krijgen zij dan geen SpUK-LAI subsidie voor, maar het voordeel kan zijn dat de maatregelen goedkoper uitvallen. Daarnaast kan voor de aanvullende maatregel nog wel ISDE subsidie worden aangevraagd.

De collectieve inkoopactie zal ook door een, door de gemeente geselecteerde, derde partij worden uitgevoerd. Deze partij houdt contact met de woningeigenaren, levert onafhankelijke adviseurs, selecteert uitvoerende partijen en biedt eventueel ondersteuning bij het aanvragen van de ISDE subsidie.

2. Aanpak
Alle woningeigenaren met een grondgebonden woning ontvangen een brief waarin zij op de hoogte worden gesteld van de collectieve inkoopactie. In deze brief staat met een unieke code een verwijzing naar een aanmeldformulier voor deze inkoopactie. Afhankelijk van de aangevraagde maatregelen wordt er een contactmoment ingepland. Digitaal of op locatie ontvangt de woningeigenaar direct een offerte op maat. Voor de intakegesprekken zal een klein drempelbedrag gelden die door de woningeigenaar zelf betaald moet worden.

Nadat de woningeigenaar de offerte voor het aanbrengen van de gekozen isolatiemaatregelen heeft ondertekend, worden de werkzaamheden uitgevoerd. Na oplevering worden de overeengekomen kosten in rekening gebracht bij de woningeigenaar en wordt er hulp aangeboden bij het aanvragen van de ISDE subsidie.

De kosten voor de adviseur en isolatiemaatregelen dienen uit eigen middelen te worden betaald.

3. Maatregelen
Binnen de collectieve inkoopactie worden de volgende maatregelen aangeboden:

- Leveren en aanbrengen van vloerisolatie
- Leveren en aanbrengen van HR++ glas
- Leveren van Dakisolatie dat geïnstalleerd kan worden middels de DIY methode
- Leveren en aanbrengen van zonnepanelen+ Warmtepomp